

IX. Partikulák, töltelékszavak

Figyelj csak!

Na, ehhez
mit szóltok?

Jössz te is,
ugye?

Hát, ezen én is
meglepődtem.

IX. Partikulák, töltelékszavak

Beszédpanelek és mintadialógusok

csak

Jelentés: kedvesebbé teszi a felszólítást

Pozíció: az ige után áll

- Figyelj csak!
- Nézd csak!
- Gondold csak végig, hogy...

jaj

1. jelentés: érzelem (fájdalom, öröm kifejezése)

Pozíció: mondat elején áll

- Jaj, de jó!
- Jaj, de rendesvagy!
- Jaj, de bevertem a lábam!

2. jelentés: irritáltság, türelmetlenség kifejezése felszólító mondatokban (általában a "már" szó kíséretében)

Pozíció: mondat elején áll

- Jaj, gyere már!
- Jaj, ne csináld már!
- Jaj, ne izélj már!

na

1. jelentés: konkrét jelentése nincsen

Pozíció: a mondat elején áll

- Na, akkor induljunk.
- Na, jól van, akkor majd holnap felhívlak.
- Na, mi újság?

2. jelentés: türelmetlenség kifejezése (általában a "már" szó is szerepel a mondatban)

Pozíció: mondat elején áll

- Na, mondd már, mit akarsz!
- Na, ne!
- Na, most már elég legyen a vitából!

hát

1. jelentés: habozást (hezitációt) fejez ki

Pozíció: a mondat elején áll

- Hát, szerintem ez nem olyan jó ötlet.
- Hát, most mit mondjak?
- Hát, ezt elcsesztük.
- Hát, nem is tudom.
- Hát, az a helyzet, hogy ...

2. jelentés: megerősítés

Pozíció: a mondat elején áll

- Hát, persze!
- Hát, ez csak természetes!
- Hát, nagyon remélem, hogy megtartod a szavad!

már

Jelentés: irritáltság, türelmetlenség kifejezése felszólító mondatokban

Pozíció: általában az ige után áll

- Gyere már!
- Siess már, különben lekéssük a vonatot!
- Jaj, ne csináld már!
- Meddig várjak még? Nyisd már ki az ajtót!
- Vedd már fel a telefont! Nem igaz, hogy nem hallod, hogy csörög!

akkor

Jelentés: általában tényállást állapítunk meg vele: a beszélő még egyszer összefoglalja a legfontosabbakat

Pozíció: legtöbbször a mondat elején áll

- Jó, akkor holnap este felhívlak.
- Akkor holnap este találkozunk.
- Akkor pénteken átküldöm hozzád a fiamat.

ugye

Jelentés: visszakérdezés, konfirmációkérés

Pozíció: nagyjából bárhol állhat

- Akkor számíthatok rád, ugye?
- Ugye, jól áll nekem ez a szemüveg?
- Ezt, ugye, meg tudod csinálni holnapig?

Gyakorlat

Egészítse ki a szituációkat!

1. - Gyere! Nem látod, hogy mindenki rád vár?
- Nyugi, mindjárt kész vagyok!

2. - Figyelj! Nincs kedved holnap pingpongozni?
- Dehogynincs! De készülj fel arra, hogy elég rosszul játszom!
- Nem baj, én sem vagyok valami jó.

3. - miben állapotunk meg?
- Szerintem abban, hogy várjunk még néhány napot, mielőtt döntünk.

4. -, te is jössz holnap Péterékhez?
- Persze.

5. - Add ide azt a kést! Nem látod, hogy már egy órája várok rá!
- Jól van, na. Attól még beszélhetsz velem normálisan, nem?

6. - Akkor megírod a meghívókat?
-, úgy néz ki, hogy mégsem lesz rá időm. Bocs.

7. -, lassan elindulok.
- Hova sietsz? Maradj még egy kicsit!

A gyakorlat megoldása

1. - Gyere **már**! Nem látod, hogy mindenki rád vár?
- Nyugi, mindjárt kész vagyok!

2. - Figyelj **csak**! Nincs kedved holnap pingpongozni?
- Dehogynincs! De készülj fel arra, hogy elég rosszul játszom!
- Nem baj, én sem vagyok valami jó.

3. - **Akkor** miben állapotodjunk meg?
- Szerintem abban, hogy várjunk még néhány napot, mielőtt döntünk.

4. - **Ugye**, te is jössz holnap Péterékhez?
- Persze.

5. - Add **már** ide azt a kést! Nem látod, hogy már egy órája várok rá!
- Jól van, na. Attól még beszélhetsz velem normálisan, nem?

6. - Akkor megírod a meghívókat?
- **Hát**, úgy néz ki, hogy mégsem lesz rá időm. Bocs.

7. - **Na**, lassan elindulok.
- Hova sietsz? Maradj még egy kicsit!